

OBSAH

11	ÚVOD
27	K TEORII TVORBY JAKO ZPŮSOBU POZNÁVÁNÍ
29	1. Kognitivní vývoj mezi kulturní reprodukcí a inovací
30	1.1 Kumulativní charakter lidské kultury a efekt západky
33	1.2 Kulturní artefakty a jejich role v učení
36	1.3 Zprostředkování druhými lidmi
38	1.4 Teploměrem, nikoli mikroskopem – dospělý jako iniciátor nepřímých metod poznávání
42	1.5 Reprodukovat, nebo tvořit?
44	1.6 Mezi reprodukcí a inovací – katachreze jako inspirace tvorby
45	2. Artefakt v kulturním poli tvorby
46	2.1 Artefakt jako výsledek součinnosti a komunikace
47	2.1.1 Artefakt jako předmět sdílení a interpretování obsahu
49	2.1.2 Význam a struktura artefaktu v procesu činnosti a komunikace
60	2.1.3 Významy v procesu tvorby: mezi strukturou a konstrukcí
64	2.1.4 Mezi konceptem a prekoncepty
68	2.2 Artefakt a jeho mentální prostory v kulturním poli tvorby
71	2.2.1 Mentalizace – od zkušenosti přes součinnost k abstrakcím a zpět
77	2.2.2 Zprostředkování a transformace obsahu v kulturním poli tvorby
82	3. Artefakt mezi rozuměním a dorozumíváním
82	3.1 Intencionalita a tvorba
86	3.1.1 Funkce představ při tvorbě obsahu
92	3.1.2 Intencionální postoj
94	3.2 Elementární akt tvorby
97	3.2.1 Od podobnosti k rozdílu a nazpět: mezi fantazií a realitou tvorby
98	3.2.1.1 Mezi fantazií a realitou tvorby
100	3.2.1.2 Mezi shodou a rozdílem: metaforická podobnost

110	3.3	Artefakt mezi tvorbou a poznáváním
114	3.4	Od tvorby k poznávání a na pomezí reprodukce a inovace
115	4.	Obsah tvorby a tvorba obsahu
116	4.1	Kontext: obsah mezi subjektem a kulturou
119	4.1.1	Sedimentace významu: mezi opakováním a změnou
121	4.1.2	Dynamika okolnosti: kontext a kotext
124	4.1.3	Osobní tezaurus: dostupný kontext
125	4.2	Od abstrakce k identitě tvorby
126	4.2.1	Identita jako podmínka tvorby: změna identity
129	4.2.2	Pole hry
132	4.2.3	Příslušnost ke kontextu – třída a obor
133	4.3	Inovace a hodnota – atributy tvorby
137	4.4	Mezi substancí a strukturou – pohyb k významům tvorby
137	4.4.1	Tvorba, použití anebo sdělování
144	4.4.2	Tvorba a děláním významu
149	4.5	Mezi výrazem a významem: ohled k izomorfismu v procesu tvorby
151	5.	Mezi reprodukcí a inovací
151	5.1	Mísení inovace a reprodukce
153	5.2	Reprodukce anebo inovace jako úloha
154	5.2.1	Obsah úlohy v pohybu mezi reprodukcí a inovací
158	5.2.2	Od intencionality k poznávání prostřednictvím reprodukce struktur
162	5.3	Reference elementárním aktem tvorby: denotace, exemplifikace, exprese
164	5.3.1	Denotace
165	5.3.2	Exemplifikace
170	5.3.3	Extenzionální a intenzionální přístup
175	5.4	Exprese
178	5.4.1	Exprese v kontextu ontologie první a třetí osoby
180	5.4.2	Tvorba představy v expresi: příležitost k reflexi skriptů
185	5.4.3	Egocentrické adaptivní rozhodování v souvislostech exprese a expresivity
188	5.5	Principy referování prostřednictvím tvorby: identita, integrace, imaginace
198	5.6	Konceptová integrace v kulturním poli tvorby
200	6.	Metaforické „ztvárnění jako“
201	6.1	Smysl a reference metafory
202	6.1.1	Vnitřní smysl metaforického ztvárnění: sémantická inovace
204	6.1.2	Reference metaforického ztvárnění: rozvrh možného pobytu
206	6.2	Prostor metaforického zprostředkování
207	6.2.1	Mezi hutností a průhledností
208	6.2.2	Mezi prezencí a absencí

211	6.2.3 Mezi smyslem a živostí
215	6.2.4 Mezi skutečným a neskutečným
219	6.2.5 Mezi obsažením a odstupem
221	6.3 Od metafory k expresi
223	7. Exprese jako vtiskování signatury
223	7.1 „Vyjádření něčeho v něčem“: princip exprese
225	7.2 Metaforická exemplifikace
226	7.3 Vtiskování signatury
230	7.3.1 Konfigurace, struktura a význam
232	7.3.2 Aktuální a virtuální
234	7.3.3 Bezprostřední a zprostředkované
235	7.3.4 Přirozené a umělé
236	7.3.5 Smysluplné a „jako živé“
238	7.3.6 Režim věrohodnosti
241	7.3.7 Svoboda a reflexe
243	7.3.8 Intersubjektivita
246	7.3.9 Participace
248	7.4 Od obecného principu exprese k uchopení jejich specifických podob a forem

249	8. Podoby a formy exprese
249	8.1 Co děláme, když interpretujeme expresi jako vtiskování signatury?
252	8.2 Co děláme, když jsme expresivní?
252	8.2.1 Symbolizace a metaforizace
257	8.2.2 Narativizace
262	8.2.3 Mytizace a dehabituace
270	8.2.4 Dramatizace
275	8.2.5 Lyrizace
280	8.2.6 Dialogizace
288	8.2.7 Utváření žánru
298	8.2.8 Utváření stylu
316	8.2.9 Expresivní dílo jako akt poznávání

319 SITUACE A PROCESY POZNÁVÁNÍ TVORBOU

321	9. Tvořivé přístupy k narativu v didaktice literatury: Narativní transformace a jejich didaktický potenciál
322	9.1 Didaktické narativní transformace
323	9.1.1 Obecná literárněteoretická východiska
332	9.1.2 Zdůvodnění volby textu a komentář k zadání úkolů
334	9.2 Konkretizace teoretických východisek na textu Kafkovy povídky Pasažér
337	9.3 Studentské narativní transformace

- 337 9.3.1 Mechanicky provedená transformace
- 338 9.3.2 Radikálně provedená transformace
- 341 9.3.3 Transformace mýějící se s původním zadáním směřující k obohacení původního námětu (osobní vypravěč nahrazen jiným osobním vypravěčem)
- 343 9.4 Doporučení pro zadávání studentských narativních transformací a pro následnou práci s nimi v hodinách literární výchovy

345 10. Tvořivé přístupy k narativu v didaktice literatury: didaktická hra „vyprávěj a hraj“

- 347 10.1 Výstavba příběhu aranžovaná jako sdílené autorství
- 348 10.1.1 Příběh
- 348 10.1.2 Příběh jako hra
- 349 10.2 Princip, pravidla a popis hry
- 350 10.2.1 Pravidla hry
- 351 10.2.2 Soubor *vyprávěj a hraj*
- 352 10.2.3 K čemu slouží funkční karty
- 353 10.2.4 Možné varianty hry
- 353 10.3 Cílové skupiny hry, hra ve škole a hra v oborové didaktice
- 354 10.4 Proces utváření obsahu (příběhu) ve hře
- 358 10.5 Dosavadní zkušenosti z praxe hry
- 359 10.5.1 Nová analýza dat, cílové skupiny a sledované kategorie
- 360 10.5.2 Metody
- 361 10.6 Vyhodnocení sledovaných kategorií a reflexe hráčských mechanismů
- 363 10.6.1 Ukázka kategorizace
- 365 10.6.2 Reflexe hry v žákovské skupině
- 365 10.6.3 Reflexe hry ve studentských skupinách
- 366 10.6.4 Specifické závěry z aplikace hry a její reflexe v žákovské skupině
- 366 10.6.5 Specifické závěry z aplikace hry a její reflexe ve studentské skupině
- 367 10.7 Shrnutí poznatků z realizace hry a podněty k dalšímu zkoumání
- 367 10.7.1 Závěry autora odvozené z dlouhodobého koordinování hry
- 370 10.7.2 Reflexe hry vzhledem ke školní praxi literární výchovy
- 371 10.7.3 Reflexe hry vzhledem k oborové didaktice
- 372 10.8 Sdílené autorství jako poznávání skrze tvůrčí činnost
- 374 10.9 Didaktické narativní transformace jako způsob učení a poznávání

376 11. Výtvarná výchova - návod k použití

- 376 11.1 Výchozí pozice

376	11.1.1	Umění a kultura
378	11.1.2	Umění a kultura v pohybu
380	11.1.3	Leitmotivy výtvarné výchovy
381	11.2	Sociokulturní pole
381	11.2.1	Interdisciplinární inspirace
383	11.2.2	Lingvistické inspirace
384	11.2.3	Foucaultovské inspirace
384	11.2.4	Vizuální kultura
385	11.3	Vzdělávací programy k výstavě Decadence Now!
385	11.3.1	V černém oblaku a Naruby
387	11.3.2	Některé ústřední principy a metafory programu
389	11.3.3	Rozpojitelnost segmentů programu
390	11.3.4	Pasáž Pommeraye a dekadentní seance
392	11.3.5	Flâneur a návod k použití
393	11.3.6	Zombie a dekadentní básně
396	11.3.7	Smysl úsilí
398	12.	Tvar a plocha, zvuk a prostor: jak se „o známé“ rodí nové
400	12.1	Tvorba a význam
406	12.1.1	Tvorba a význam jako časové dění
409	12.2	Média, kresba a zvuk
411	12.2.1	Struktura kresby a proces
416	12.2.2	Akustické struktury a gesto
419	12.3	Vlastní zadání výtvarného úkolu s komentářem
424	12.4	Tvorba výtvarného úkolu s komentářem
439	12.5	Reflexe způsobů „konstrukce skutečnosti dané society“
440	13.	Iničiační situace a procesy dramatické tvorby
441	13.1	Příklady dvou situací iniciace tvorby
442	13.2	Divadelnost a dramatická jako edukační principy
443	13.3	Tělo – klíčový atribut divadelnosti
444	13.3.1	Otakar Zich a vnitřní hmat
446	13.3.2	Zrcadlové neurony
447	13.3.3	Kinestetická inteligence
448	13.3.4	Dvojí užití vnitřního hmatu (scénického smyslu a dramatického citu, kinestetické inteligence atd.)
449	13.4	Připomenutí základní otázky a prvotní shrnutí odpovědi
449	13.5	Tělo, učení, vtělování učiva a edukační drama
449	13.5.1	Embodiment
451	13.5.2	Embodiment a jeho konkrétní edukační funkce
458	13.6	Dva případy iničiační tvorby (aneb zpět ke dvěma situacím ze školních tříd)
460	13.7	Dvě podmínky efektivního učení vtělováním v dramatické výchově
462	13.8	Dialog vedený prostřednictvím tvořené/ukazované scénické hry

463	14. Hlasová tvorba jako způsob sebepoznávání
463	14.1 Co přináší zvuk a sluch
465	14.2 Vyjádření, rozumění a dorozumění
466	14.2.1 Mluvnický význam
467	14.2.2 Konotativní význam
467	14.3 Hlasová exprese
470	14.3.1 Hlasová exprese v expresivitě
470	14.4 Psychosomatické pojetí hlasové tvorby
474	14.5 Hlasová mohoucnost
475	14.6 Jáská zkušenost z hlasové mohoucnosti
476	14.7 Přístup k sebepojetí v hlasové expresi
477	14.7.1 Já jako subjekt činnosti
479	14.7.2 Já jako objekt činnosti
479	14.7.3 Sebehodnocení
480	14.8 Výzkum sebepojetí v hlasové expresi
482	14.8.1 Cesta za vlastním hlasem – případová studie Kataríny
489	14.9 Výchovný efekt exprese
491	Doslov
497	Summary
501	Bibliografie
521	Seznam vyobrazení
523	Jmenný rejstřík
527	Věcný rejstřík